

Dendrokronologisk undersøgelse af træ fra Granskär, Sverige

af
Orla Hylleberg Eriksen

SVERIGE

Granskär
Sverige Axmar
Statens Maritima Museer i Stockholm ved Göran Ekberg
Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen
NNU j.nr. A8644

Vrag, Svanen?

To prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Prøverne er dateret. Det er ikke muligt at konstatere splintved på prøverne. Kurverne fra prøverne krydsdaterer ($t = 2.00$) dårligere end en visuel vurdering af kurverne på lysbord lader antyde. Kurverne fra prøverne er dateret individuelt og derefter sammenregnet til en middelkurve (02341M01) på 268 år. Yngste bevarede årring (02311029) er dannet i 1680. Træene, som prøverne kommer fra, må være fældet i første halvdel af 1700-tallet. Antallet af årringe i prøverne varierer fra 120-206.

A8644 Granskär, Svanen? - krydsdateringer med referencekurver			
	02341019	02341029	02341M01
Finland, FINPINUS	2.90	6.43	7.30
Gotland, GOTPINUS	0.01	1.33	1.64
Helsingland, HELPIN01	5.82	4.63	7.18
Dalarna, STB00002	4.06	4.18	5.97
Jämtland, STBPIN02	4.80	4.09	5.53
Åland, AALPIN01	3.44	1.67	2.91

Vrag, det klinkbyggede

To prøver af fyr (*Pinus sylvestris*) er undersøgt. Prøverne er dateret. Der kan erkendes 62 splintår på den ene af prøverne, hvorimod det ikke er muligt at konstatere splintved på den anden prøve. Kurverne fra prøverne krydsdaterer ikke og er derfor dateret individuelt. Yngste bevarede årring er dannet i 1798 og 1805 henholdsvis (02342019 og 02342029). Træerne, som prøverne kommer fra må være er fældet i første halvdel af 1800-tallet. Antallet af årringe i prøverne varierer fra 41-98.

Splintstatistik for fyrretræ: 30-80 år.

A8644 Granskär, det klinkbyggede vrag - krydsdateringer med referencekurver		
	02342019	02342029
Götaland, 30677219	7.71	4.20
Gotland, GOTPINUS	2.63	4.59
Østsverige, ostpin01	6.31	3.98
Uppland, upppin03	6.69	3.81
Åland, AALPIN01	2.55	4.60

A8644 Granskär, Sverige, Svanen? og Det klinkbyggede vrag - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
	Svanen?							
02341019	SV001	119	3-4 cm	-	H1	1413-1531	efter ca. 1700	!
02341029	SV002	205	2-3 cm	-	H1	1475-1679	efter ca. 1700	!
	Det klinkbyggede							
02342019	KL001	98	ja	61 år	S1	1700-1797	efter ca. 1820	!
02342029	KL002	40	ja	-	H1	1765-1804	efter ca. 1820	!

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.
! prøven forelå som en del af en bjælke.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.